

KS/2023:435

KS § 167**Budgetuppföljningsprognos 2024-10-31 Gagnefs kommun****Kommunstyrelsens beslut**

1. Godkänna ”Budgetuppföljningsprognos 2024-10-31 Gagnefs kommun”.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Lägga ”Budgetuppföljningsprognos 2024-10-31 Gagnefs kommun” till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunen prognostiserar per 2024-10-31 ett helårsresultat på 8,7 miljoner kronor vilket är en förbättring med 13,9 miljoner kronor jämfört med augustiprognosen.

Finansförvaltningens prognos visar på ett överskott på 10,9 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 2,8 miljoner kronor. Det är högre skatte- och utjämningsintäkter, lägre underskott av pensionskostnader och ett högre finansnetto.

Nämndernas prognos visar en negativ avvikelse på totalt 17,9 miljoner kronor. Kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden som visar en förbättring på 9,7 miljoner kronor. Barn- och utbildningsnämnden förbättrar prognosen med 1,9 miljoner kronor. Miljö- och byggnadsnämnden är i stort sett oförändrad, medan socialnämnden försämras något jämfört med föregående prognos. Underskottet motsvarar knappt 1 % av nämndernas totala budget.

Bedömning

Samtliga nämnder har under året arbetat mot en budget i balans. Åtgärder har vidtagits för att minska kostnaderna. Vid rapportering av delårsrapporten, minskade det prognosticerade underskottet för kommunen jämfört med rapporteringen per 31 april. Budgetuppföljningsprognosen per 31 oktober visar att helårsresultatet har vänt till ett positivt resultat på 8,7 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen förändring beror på att en förlikning gällande Solgården har träffats, löneökningarna för 2024 var lägre än vad tidigare beräknats och bedömningen är att utvecklingsmedel inte behöver användas fullt ut.

Socialnämnden har en prognosförsämring vilket förklaras med en högre bemanning än vad man tidigare beräknat. Inom nämnden pågår sedan

tidigare under året ett arbete med att nå en hållbar ekonomi, vilket visar att det sker små förbättringar i flera verksamheter.

Barn- och utbildningsnämnden har en prognosförbättring jämfört med föregående prognos. Extra resurser för barn i behov av särskilt stöd ökar på kostnaderna i flera av nämndens verksamheter. Nämnden arbetar kontinuerligt med åtgärder för att anpassa kostnaderna i verksamheten, vilket beräknas kunna ge effekter på cirka 2 miljoner kronor under året. Åtgärderna på 2 miljoner kronor bedöms vara så pass säkra att de tas med i barn- och utbildningsnämndens prognos per 2024-10-31.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar överskott för helåret. Det beror på vakanser och lägre bidrag till föreningarna. En av verksamheterna har högre personalkostnader än budget. Dessa kostnader är av engångskaraktär.

Effekterna av nämndernas arbete med att anpassa kostnaderna efter ramar börjar ge effekt. Än så länge ger inte arbetet fullt genomslag på ekonomin, men förbättringar kan skönjas. Bedömningen är att ett fortsatt arbete med anpassningar av kostnadsmassan kommer att ge effekt på kommunens totala ekonomi framöver.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens förvaltning, 2024-11-19, 2 sidor.
Budgetuppföljningsprognos 2024-10-31 Gagnefs kommun, 13 sidor.

Tidigare beslut i ärendet

KS 241022 § 124
KF 240617 § 89
KS 240528 § 54
KS 231017 § 157

Protokollsutdrag

Kommunfullmäktige

Sammanställning

Verksamhet	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Finansförvaltningen	762 999	773 924	10 925	2 795
Kommunstyrelsen	-144 155	-141 122	3 032	8 929
Barn- och utbildningsnämnden	-319 378	-326 687	-7 309	1 863
Socialnämnden	-261 469	-275 354	-13 885	-359
Kultur- och fritidsnämnden	-19 737	-18 972	765	765
Miljö- och byggnadsnämnden	-281	-434	-153	7
Kommunfullmäktige	-2 280	-2 610	-330	-137
Summa	15 700	8 745	-6 955	13 863

Prognosen per 2024-10-31 är årets sista prognos. Förändringar jämfört med delårsrapportens prognos per 2024-08-31 är stor. Kommunen prognostiserar per 2024-10-31 ett helårsresultat på 8,7 miljoner kronor vilket är en förbättring med 13,9 miljoner kronor. Det beror bland annat på:

Finansförvaltningens prognos visar på ett överskott på 10,9 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 2,8 miljoner kronor. Det är högre skatte- och utjämningsintäkter, lägre underskott av pensionskostnader och ett högre finansnetto.

Kommunstyrelsen förändring beror på att en förlikning gällande Solgården har träffats, löneökningarna för 2024 var lägre än vad tidigare beräknats och bedömningen är att utvecklingsmedel inte behöver användas fullt ut.

Socialnämnden har en prognosförsämring vilket förklaras med en högre bemanning än vad man tidigare beräknat. Inom nämnden pågår sedan tidigare under året ett arbete med att nå en hållbar ekonomi, vilket visar att det sker små förbättringar i flera verksamheter.

Barn- och utbildningsnämnden har en prognosförbättring jämfört med föregående prognos. Extra resurser för barn i behov av särskilt stöd ökar på kostnaderna i flera av nämndens verksamheter. Nämnden arbetar kontinuerligt med åtgärder för att anpassa kostnaderna i verksamheten, vilket beräknas kunna ge effekter på cirka 2 miljoner kronor under året. Åtgärderna på 2 miljoner kronor bedöms vara så pass säkra att de tas med i Barn- och utbildningsnämndens prognos per 2024-10-31.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar överskott för helåret. Det beror på vakanser och lägre bidrag till föreningarna. En av verksamheterna har högre personalkostnader än budget. Dessa kostnader är av engångskaraktär.

Miljö- och byggnadsnämnden lämnar oförändrad prognos och räknar med ett underskott på knappt 0,2 mnkr vilket beror på högre arvodeskostnader. Förändring i nämndernas arvodeersättningar är orsaken.

Kommunfullmäktiges prognos visar ett underskott på 0,3 mnkr. Försämringen jämfört med augustiprognosen beror bland annat på högre arvodeskostnader och högre kostnader hos överförmyndare. Revisionen har högre kostnader utifrån förändrade regler för kommunrevision.

Nämndernas prognos visar en negativ avvikelse på totalt 17,9 miljoner kronor. Underskottet motsvarar 2,4 % av nämndernas totala budget.

Finansförvaltningen

Konto	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Skatter och utjämning	784 157	792 698	8 541	1 575
Pensions- och personalkostnader	-24 065	-25 795	-1 730	245
Kalkylerad internränta	15 390	15 390	0	0
Finansiellt netto	-12 483	-6 044	6 439	976
Interna bidrag	0	-2 326	-2 326	0
Summa	762 999	773 924	10 925	2 795

Finansförvaltningens prognos visar på ett överskott på 10,9 mnkr mot budget vilket är 2,8 mnkr högre än augustiprognosen. Det beror på att skatte- och utjämningsintäkterna ökar, pensions- och personalkostnaderna visar lägre underskott och lägre räntekostnader. Interna bidrag är ”riktade generella statsbidrag” där intäkten bokförs på finansförvaltningen för att sedan fördelas ut till den nämnd som bidraget var destinerat till.

Kommunstyrelsens förvaltning

Verksamhet	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Kommunledningen	-10 080	-7 622	2 458	6 033
Räddningstjänsten	-13 807	-13 799	8	0
Kollektivtrafik	-9 177	-9 262	-85	-85
Turismverksamhet	-638	-662	-24	0
Ekonomiavdelningen	-16 173	-16 015	158	343
HR-chef	-10 227	-10 084	143	37
Bemanningscentrum	-4 926	-4 109	817	269
IT-avdelningen	-14 559	-14 408	151	100
Summa	-79 586	-75 960	3 626	6 697
Ledning och administration				
Administration Stab	-3 391	-3 741	-350	-12
Nämndsadministration	-7 445	-6 290	1 156	-13
Beredskaps- o säkerhetssamord	-625	-625	0	0
Ungdomssamordnare	-811	-768	42	42
Näringsliv	-1 066	-1 065	0	0
Summa Ledning och administration	-13 338	-12 490	848	18
Teknisk verksamhet under KS				
Fastighetsavdelning Stab	-2 058	-1 992	66	66
Vaktmästeri	-18 908	-18 605	303	702
Lokalvård	-2 305	-1 986	320	173
Fastigheter	-5 668	-9 172	-3 504	886
Summa Teknisk verksamhet	-28 938	-31 754	-2 815	1 827
Samhällsbyggnad				
Administration Stab	-1 827	-1 679	148	226
Planverksamhet	-3 688	-3 093	595	7
Exploatering	-739	-693	46	11
Karta/GIS	-849	-878	-28	12
Gatuavdelningen	-9 859	-9 932	-73	-159
Bygg	-1 261	-1 359	-98	63
Miljö och livsmedel	-4 070	-3 286	784	228
Summa Samhällsbyggnad	-22 293	-20 919	1 374	388
Summa Kommunstyrelsen	-144 155	-141 122	3 032	8 929

Kommunstyrelsen redovisar en prognos per den sista oktober som är bättre än budget och det är även en förbättring mot föregående prognos. Avvikelse per verksamhet redovisas nedan.

Kommunledningens positiva avvikelse mot budget förklaras av att en förlikning med entreprenör avseende en längre tvist kring Solgården har uppnåtts. Avvikelse mot föregående prognos förklaras dels av denna förlikning, dels att utfallet för årets löneökningar blev lägre än vad som förutsågs i augustiprognosen. Kommunstyrelsen utvecklingsmedel kommer inte att användas fullt ut.

Kollektivtrafiken prognostiserar ett resultat som är sämre än budget och föregående prognos då antal busskort per månad ser ut att bli fler än vad som tidigare beräknats.

Ekonomiavdelningen redovisar ett resultat som är bättre än budget och föregående prognos. Positiv avvikelse mot budget beror på lägre bemanning under hösten och den positiva avvikelsen mot föregående prognos förklaras av lägre kapitalkostnader.

HR-avdelningens prognos är bättre mot såväl budget som föregående prognos. Fortsatt lågt deltagande på ledarutveckling/ledarutbildning förklarar positiv avvikelsen mot budget och något lägre kostnader för feriearbete förklarar positiv avvikelse mot föregående prognos.

Fortsatt låg bemanning hos *Bemanningscentrum* förklarar såväl avvikelse mot budget som föregående prognos.

IT-avdelningens prognos visar en något lägre kostnad mot såväl budget som föregående prognos. Förklaringen till detta är lägre bemanning under årets sista månader och något lägre kostnader över lag.

Administration Stabs prognos är i stort sett oförändrad mot föregående prognos där kostnader för administrativa system och konsultkostnader är högre än budget.

Nämndsadministration redovisar en prognos som är fortsatt lägre än budget då bemanningen är fortsatt låg. Förändring mot föregående prognos härleds till registratorutbildningar under hösten.

Ungdoms- BRÅ-samordnaren prognostiserar ett resultat som lägre än budget och föregående prognos. Under första halvåret var denna verksamhet något vilande då andra uppdrag inom kommunen, EU-val och gruppchefsuppdrag, fick gå före.

Fastighetsavdelningen Stab följer i stort sett budget.

Vaktmästeriet har positiv prognosavvikelse vilket delvis förklaras av att försäljning av tjänster har ökat och även försäljning av engångskaraktär av maskiner och inventarier påverkar prognosen positivt.

Lokalvården visar en positiv prognosavvikelse vilket förklaras av utökad städ-yta, Detta förklarar även förändringen mot föregående prognos.

Fastigheter visar en negativ prognosavvikelse, mycket beroende på kostnader för avyttring av moduler och flyttning/uppställning av moduler, samt extra kostnader för Solgården, som inte budgeterats. Administrativa engångskostnader och extra advokatkostnader är ytterligare orsaker till underskottet. Ventilationskontroller görs i 3-års intervaller och detta år blir det fler än budgeterat. Den negativa avvikelsen mildras av att elkostnaderna är betydligt lägre än budgeterat. Det förklarar även årsavvikelsen och förändringen mot föregående prognos.

Samhällsbyggnad Administration Stab har lägre konsultkostnader än budgeterat. Helårsprognosen visar en positiv avvikelse, vilket är en förbättring mot tidigare prognos.

Planverksamheten har lägre personalkostnader på grund av att verksamheten inte har varit fullt bemannad under perioden. Även konsultkostnader är lägre än budgeterat och helårsprognosen visar en positiv avvikelse.

Helårsprognoserna för *Exploateringsverksamheten* och *Karta/GIS* följer budget

Gatuavdelningen redovisar en liten negativ avvikelse mot föregående period. Det beror bland annat på ökad kostnad för interna köp,

Bygg redovisar en prognosförbättring men beräknas lämna ett underskott vid årets slut. Den negativa avvikelsen mot budget förklaras med att verksamheten har kostnader för en uppgradering av verksamhetssystem. Förändringen mot föregående prognos förklaras av att verksamheten beräknas få in högre intäkter för bygglov än tidigare prognostiserat samtidigt som verksamhetens driftskostnader ligger på en lägre nivå.

Prognosförbättringen hos *Miljö och livsmedel* förklaras med att verksamheten har haft högre intäkter för tillsyner samtidigt som kostnaderna har varit lägre både för löner och övriga driftskostnader. Verksamheten har inte varit bemannad fullt ut under året och omfattningen av frånvaron har ökat under hösten.

Budget i balans

Kommunstyrelsen har under året arbetat med det underskott som prognostiserades under våren. Åtgärder har vidtagits för att minska kostnaderna och få en ekonomi i balans. I delårsrapporten per den 31 augusti minskade underskottet, en utveckling som nu bekräftas. Vi ser att de åtgärder som vidtagits har haft effekt och med den förlikning som träffats gällande Solgården finns nu ett prognosticerat överskott på kommunstyrelsen. Arbetet med att långsiktigt effektivisera verksamheterna och skapa utrymme för framtida prioriteringar fortsätter.

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Adm pedagogisk vht	-17 394	-16 483	911	356
Förskoleverksamhet	-82 114	-80 481	1 633	915
Grundskola F-9	-134 544	-136 989	-2 445	-497
Fritidshem	-11 927	-13 759	-1 832	-606
Anpassad grundskola	-5 820	-8 025	-2 205	-124
Gymnasieskola	-43 200	-50 500	-7 300	0
Anpassad gymnasieskola	-5 400	-4 000	1 400	50
IM	-3 096	-2 624	472	-58
VUX	-9 423	-9 016	407	-231
Kulturskolan	-5 528	-5 828	-300	-2
Politisk verksamhet	-694	-794	-100	10
Kostavd/ adm	-9	-9	0	0
Äldreomsorg	-229	-229	0	
Summa	-319 378	-328 737	-9 359	-187
Beräknade effekter åtgärder i år		2 050	2 050	2 050
Summa total	-319 378	-326 687	-7 309	1 863

Barn- och utbildningsnämnden lämnar per 2024-10-31 en prognos som pekar mot ett underskott på totalt 9 359 tkr för 2024. Under rubriken åtgärder för budget i balans längre ner i dokumentet finns olika åtgärder som kan ge en förbättring med 2 050 tkr.

Adm pedagogisk vht visar ett överskott för 2024 och det beror framför allt på att en tjänst flyttas under hösten för att vara verksamhetens sakkunnig under tiden skolans byggprojekt i kommunen pågår. Vakanta tjänster som grundskolechef och biträdande rektorer under perioder 2024. Förändringen emot föregående prognos kommer av flera mindre men positiva förändringar hos både förvaltningschef, grundskolechef och rektorer. En ny vakans som biträdande rektor har kommit till ifrån delårsbokslutet.

Förskoleverksamheten prognostiserar ett överskott med drygt 1 633 tkr. Överskottet kommer av paus och indragning av kommunens kväll, helg och nattomsorg. Men även överskott på taxor och avgifter, återbetalning ifrån kosten vilket även förklarar ändringen emot föregående prognos. Här sker också ett ständigt pågående arbete med att anpassa tjänstefördelningen efter barnantalet vilket innebär färre medarbetare i tjänst utifrån ett minskat barnantal samt vakanser som inte tillsatts.

Grundskola F-9 prognostiserar ett underskott på 2 445 tkr. Störst del av underskottet beror på extra resurser för barn i behov av särskilt stöd, rehabärenden och sjukskrivningar. Även en mindre del extra kostnader på grund av flyttar vid byggnationer. Försämringen emot tidigare prognos beror på ökat behov av extra resurser.

Fritidshem visar för 2024 ett underskott med 1 832 tkr. Detta beror på extra resurser till barn i behov av särskilt stöd vilket även är förklaringen till förändringen emot tidigare prognos.

Anpassad grundskolas prognos för 2024 visar ett underskott med 2 205 tkr, många elever med stora behov och flera som kräver tillsyn 1 till 1. Här köper vi även en plats med extra stöd utanför kommunen.

Gymnasiet visar en prognos med ett underskott på 7 300 tkr. Nu ser vi effekten på helår av att det är större årskullar som gått in i gymnasiet än som lämnat både hösten 2023 och hösten 2024. Underskottet beror på fler elever än budgeterat.

Anpassad gymnasieskola visar ett överskott i prognosen med 1 400 tkr, detta beror på färre elever men även ett mindre behov av extra resurser.

IM/VUX visar prognosen ett överskott med 879 tkr. För IM beror överskottet på ersättning för elever ifrån Ukraina och att del av en tjänst är utlånad till skolan. För vux har SFI haft ett lägre elevantal. Men även lägre kostnader för köp av platser och att intäkt ifrån Dalavux är lite högre än budgeterat. Försämringen emot tidigare prognos beror på en tjänst som inte räknades med i delårsprognosen.

Kulturskolan visar för 2024 en prognos på ett underskott med 300 tkr. Högre personalkostnader än budgeterat och lägre intäkter för taxor och avgifter än budgeterat.

Politik visar ett underskott som beror på högre arvoden och ersättningar än budget.

Åtgärder för budget i balans

Aktiviteter	Tidsplan	Effekter kr/år	Beräknade effekter kr i år	Kommentar
Arbetsintegrerad lärarutbildning (AIL)	Ger effekt 2024		300 000	Mindre omfattning av den arbetsintegrerade lärarutbildningen
Minskad kostnad busstransport	Ger effekt 2024		50 000	I samband med simundervisning
Kultur i skolan	Ger effekt 2024		40 000	Minskad utbud av kulturevenemang
Minskat anslag till inköp för rörelsesatsning	Ger effekt 2024		435 000	
Arbetskläder förskola-fritidshem	Ger effekt 2024		70 000	
Restriktivitet av utbildning, konferenser och handledning	Ger effekt 2024		400 000	Kompetensutveckling för elevhälsans personal och skolledning/adm begränsas
Samordning av resurser och bemanning vid korttidsfrånvaro	Ger effekt 2024		125 000	
Restriktivitet i rekrytering/återbesättning av tjänster/minskad tjänstgöring	Ger effekt 2024		106 000	
Extra statsbidrag	Ger effekt 2024		524 000	
Summa:		0	2 050 000	

Socialnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Socialchef				
Administration Socialchef	-9 184	-9 015	169	0
Politisk verksamhet	-767	-847	-80	7
Summa socialchef	-9 951	-9 862	89	7
Vård- och omsorg				
Hemtjänst	-28 613	-28 918	-305	-68
Särskilt Boende	-83 755	-93 463	-9 708	-749
Hälso- och sjukvård	-22 338	-22 619	-280	96
Dagverksamhet	-1 042	-846	196	10
Övrig Äldreomsorg	-536	-1 597	-1 061	-107
Administration	-7 306	-7 151	156	32
Summa vård- och omsorg	-143 590	-154 593	-11 003	-786
Individ- och familjeomsorg				
Administration IFO	-19 758	-19 473	285	68
Barn- & unga vård och insatser	-10 732	-12 210	-1 478	233
Vuxna vård- och insatser	-2 692	-3 409	-717	-202
Familjeteamet	-6 543	-5 827	716	0
Ekonomiskt bistånd	-4 964	-5 128	-163	-21
AME	-5 892	-5 663	229	101
Summa IFO	-50 581	-51 708	-1 127	180
LSS				
Administration LSS	-2 665	-2 482	184	63
Personlig assistans	-11 583	-10 249	1 334	17
Daglig verksamhet	-5 999	-7 304	-1 305	0
Jollen	-5 921	-5 865	56	145
Bostad med särskild service	-27 676	-29 577	-1 901	-75
Övriga verksamheter LSS	-4 105	-4 485	-380	-77
Summa LSS	-57 950	-59 962	-2 012	73
Integration				
Flyktingmottagning	820	610	-210	172
Ensamkommande	-217	161	378	-4
Summa Integration	603	771	168	168
Summa total	-261 469	-275 354	-13 885	-359

Socialnämnden redovisar en prognos per den sista oktober som är 13,9 mnkr sämre än budget. Prognosförsämringen finns inom Vård- och omsorg.

Administration socialchef och den *politiska verksamheten* redovisar en oförändrad prognos.

Helårsprognosen för *hemtjänsten* visar ett underskott vid årets slut. Både prognosförsämringen och avvikelserna mot budget förklaras med att hemtjänsttimmarna har ökat vilket genererar högre lönekostnader eftersom mer personal används för att möta det ökade behovet. Hemtjänsttimmarna har ökat med 300 timmar vilket genererar tre tjänster.

Prognosförsämringen hos *särskilt boende* förklaras med att verksamheter beräknas ha en högre bemanning under årets sista månader än vad som tidigare prognostiserats. En verksamhet har haft en utökad bemanning som beräknas kvarstå året ut. En verksamhet har haft högre lönekostnader under hösten på grund av bland annat vak i livets slutskede samt introduktioner av många nya vikarier. De ökade kostnaderna för introduktioner beräknas fortsätta även under årets sista månader. Under året har verksamheterna haft höga lönekostnader som en effekt av hög sjukfrånvaro, heltidsresan, nya reglerna för dygnsvilan samtidigt som vårdtyngden är hög på kommunens vård och omsorgsboenden.

Hälso- och sjukvården visar en liten prognosförbättring på grund av något lägre lönekostnader än tidigare prognostiserat.

Dagverksamheten lämnar en oförändrad prognos och beräknas lämna ett överskott vid årets slut. Verksamheten har ändrat arbets sätt och skapat två grupper som genererar högre intäkter i och med fler deltagare samtidigt som personalkostnaderna har kunnat hållas på en lägre nivå än budgeterat.

Övrig äldreomsorg har under hösten belagts med betalningsansvar av utskrivningsklara från Region Dalarna samtidigt som kostnader för köpta platser inte minskade fullt ut i den omfattningen som tidigare beräknats.

Administration vård och omsorg följer sin prognos. Den positiva avvikelsen förklaras av att verksamheten inte har varit bemannad fullt ut under året.

Administration IFO förbättrar sin prognos något då bemanningen är fortsatt låg.

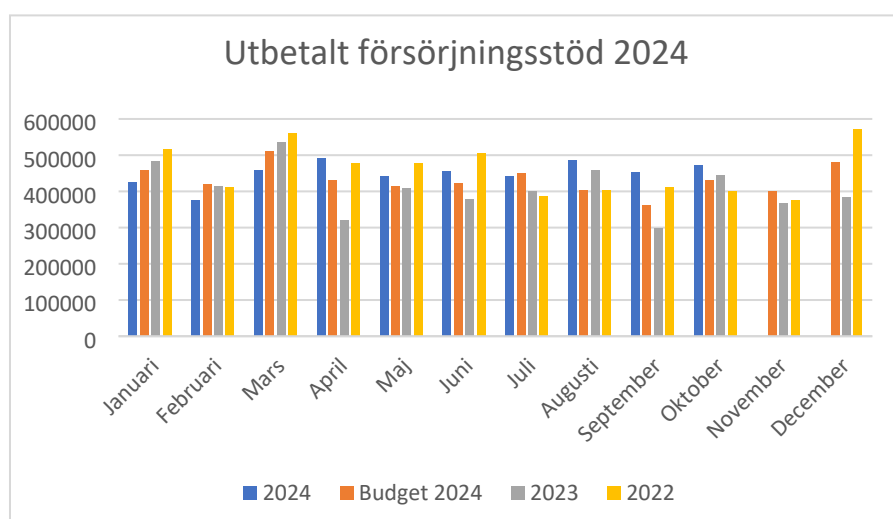
Förbättring mot föregående prognos hos *Barn och unga vård och insatser* beror på lägre lönekostnader hos egna familjehem.

Prognosförsämring hos *Vuxna vård och insatser* förklaras av tidigare lågt utfall som augustiprognosen byggdes på. Kostnaderna för nästa kvartal var betydligt högre vilket förklarar negativ avvikelse.

Fortsatt låg bemanning hos *Familjeteamet*.

Ekonomiskt bistånd försämrar sin prognos då utbetalt försörjningsstöd fortsätter att vara högre än budget. Förklaringen till ökningen är den samma som tidigare prognos, kraftig höjd riksnorm och det allmänna läget i omvärlden.

AME har lägre bemanning vilket förklaras av långtidssjukskrivningar och vakanser. Den ekonomiska transaktionen mellan AME och Integration har minskats då Integration erhållit schablonintäkter från Migrationsverket.

Administration LSS förbättrar sin prognos något då bemanningen kommer att vara något lägre efter novmeber.

Personlig assistans och Daglig verksamhet gör inga större förändring än tidigare prognos.

Den positiva förbättringen hos *Jollen* förklaras av ett driftbidrag som täcker en lönekostnad under årets sista tre månader.

Bostad med särskild service försämrar sin prognos något då verksamheter kräver ökad bemanning under en tid och sjukfrånvaron förstärker vara hög.

Även *Övriga verksamheter* LSS försämrar sin prognos på grund av viten från IVO för ej verkställd beslut och korttidsboende i annan kommun.

Interation förbättrar sin prognos då schablonersättning från Migrationsverket har inkommit.

Åtgärder för budget i balans

Inom socialnämnden pågår sedan tidigare ett arbete för att nå en hållbar ekonomi mot en budget i balans. Fler åtgärder behövs dock ytterligare för att reducera vår kostnadsutveckling på både kort och lång sikt.

Besparingsåtgärd

Belopp tkr

1. Omställning av vård- och omsorgsboendet i Björbo = 4000
2. Personalåtgärder - ej tillsätta vakanta tjänster, schemaöversyn inom verksamheterna, omfördelning av arbetsuppgifter inom HSR =686, LSS=210, AME=607, VC= 800 och Resursspass ÄO = 2900
3. Stödpedagog LSS = 569
4. Omorganisation på arbetsmarknadsenheten/integration = 1124
5. Omorganisation anhörigstöd utifrån ändrade riktlinjer =580
6. Stänga mötesplats inom socialpsykiatri =100
7. Sysselsättningsgrad utifrån behov i verksamheten = 2584

Summa = 16 050

1. Omställning av vård- och omsorgsboendet i Björbo. För att undvika platsbrist krävs det att förvaltningen ser över möjligheten att öppna 6 korttidsplatser på Gullvivan (Älvudden). Korttidsplatser (så kallade tillfälliga platser) är idag integrerade på vård och omsorgsboendena. Det innebär att ordinarie platser tas i anspråk samt att hyreskostnaderna för platserna uteblir då de som vistas på korttidsplats inte betalar ordinarie hyra utan en lägre dygnsavgift 223 kr/dygn, jämfört med 400 kr för ordinarie. Kostnaderna för en korttidsavdelning med 6 platser i jämförelse med Björbo blir en besparing på ca 4000 tkr.

2. Ej tillsätta vakanta tjänster, schemaöversyn inom verksamheterna
I hemsjukvården finns en vakant tjänst, verksamheten har avbrutit rekrytering. Arbetsuppgifter som finns i tjänsten delas upp på övriga inom hemsjukvården samt på resursspass hos samtliga sjuksköterskor. Neddragningen innebär en högre arbetsbelastning för övriga i arbetsgruppen. Risk och konsekvensanalys är påbörjad.

Inom LSS har arbetssätt och scheman setts över och leder till en minskning med 3,5 ÅA. Konsekvensen för verksamheterna blir nya scheman och lägre bemanning vissa tider under dygnet. Det kan leda till en otryggare arbetsmiljö och en högre arbetsbelastning för personalen. Det kan även leda till en påverkan i stöd och service till brukarna relaterat till lägre bemanning framförallt nattetid. Risk- och konsekvensanalys är påbörjad.

Sedan januari 2024 har tjänsten som samordnare på AME varit vakant. Arbetsuppgifterna har fördelats till enhetschef och övriga medarbetare. Konsekvenser för verksamheten är mindre tid för utveckling och samverkan samt högre arbetsbelastning.

Översyn av alla scheman inom verksamheterna och planera in de så kallade resurspassen ligger på dagar och tiden där det ger mest effekt. Konsekvenser av detta kan bli sämre schema för personal som måste arbeta fler dagar, upplevelsen av återhämtning kan bli sämre. Leder till en besparing på 5 ÅA inom äldreomsorg.

3. Stödpedagog LSS

Neddragning av Stödpedagogen 1ÅA inom LSS. Tjänsten omvandlas till en utbildartjänst som finansieras via ett treårigt EFS projekt. Viss handledning i verksamheten försvinner, utbildningsinsatser kan kompensera för detta.

4. Omorganisation på arbetsmarknadsenheten/integration

Arbetsmarknadsenhetens uppdrag är att ha det operativa samordningsansvaret för kommunens arbetsmarknadspolitik. Verksamhetens syfte är att utveckla och stärka den enskildes möjligheter till egen försörjning. Genom en anpassning av verksamheten där vi till en viss del begränsar möjligheterna till arbetsträning i lokalerna på Stationen kan antalet tjänster minska med 2,0 ÅA. Konsekvenser till följd av detta kan bli att en del personer får svårare att arbetsträna och riskerar att hamna i utanförskap och chanserna till egen försörjning minskar.

5. Omorganisation anhörigstöd utifrån ändrade riktlinjer

Den 24 juni 2024 tog socialnämnden beslut om att anta reviderade riktlinjer för bland annat insatsen avlösning i hemmet. De reviderade riktlinjerna gör det inte längre möjligt att vara beviljad avlösning i hemmet samtidigt som man är beviljad växelboende eller dagverksamhet. Det innebär att färre personer kommer ha rätt till insatsen avlösning i hemmet. Redan under hösten 2024 beräknas antalet personer med insatsen avlösning i hemmet minska. Utifrån att antal ärenden med avlösning i hemmet antas minska kraftigt och uppgå till ca 50% av en tjänst samt att arbetsuppgifterna som syn- och hörselinstruktör kan fördelas till andra verksamheter bedöms anhörigstödet kunna minskas med 1 ÅA. Gagnefs kommun kommer fortsätta erbjuda gruppverksamhet för anhöriga och samtalsstöd samt avlösning i hemmet av en särskild person till de som är beviljade endast insatsen avlösning i hemmet. Till personer som är beviljade avlösning i hemmet i kombination med hemtjänstinsatser kan insatsen avlösning i hemmet verkställas av hemtjänsten.

6. Stänga mötesplats inom socialpsykiatri Guldkanten

Mötesplats Guldkanten är en öppen besöksverksamhet för personer med psykisk ohälsa. Det är även där beslut om sysselsättning enligt SoL verkställs. Verksamheten är öppen att besöka vid två tillfällen per vecka men på grund av svårigheter att bemanna verksamheten har mötesplatsen varit stängd flertalet gånger. I snitt är det två personer per tillfälle som besöker verksamheten.

Vid en avveckling av verksamheten finns risk att personer med psykisk ohälsa kan bli isolerade. Risk finns att beslut om sysselsättning enligt SoL inte kan verkställas. Risk finns att andra insatser i form av kontaktperson eller boendestöd kan öka.

7. Sysselsättningsgrad utifrån behov i verksamheten

Följa beslutet som styrgruppen för heltid som norm antog 2024-02-26 angående nyanställningar, vilket innebär att tjänster kan utlysas på lägre sysselsättningsgrad än 100% om verksamhetens behov inte är 100%. Förvaltningschefen ska godkänna detta i samråd med HR. Önskar medarbetaren 100 % så erbjuds detta inom övriga verksamheter i förvaltningen.

Inom LSS och äldreomsorg har 14 personer anställts på 100% under perioden 240101-240715. Omräknat på årsbasis är det en "överanställning" på 40% per månad.

Om vi fortsätter att nyanställa såsom vi har gjort hittills under året inom LSS och äldreomsorgen men anställer på 80% istället för 100% blir det en minskning med 40% per månad. Det kan vara rimligt att räkna på nyanställa 40%/månad då vi inte haft några större volymökningar, inte heller öppnat något nytt boende. Om dessa tillsatts med 80% tjänster jämfört med 100% skulle verksamheten gjort en besparing på 2584 tk per år.

$$40\% \times 12 = 4,8$$

$$\text{Omräknat på årsbasis} = 4,8 \text{ ÅA} = 2584 \text{ tkr.}$$

Kultur- och fritidsnämnden

	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Förvaltningsövergripande vht	-1 718	-1 718	0	0
Kultur	-2 806	-2 456	350	200
Fritid	-7 445	-7 030	415	315
Bibliotek	-5 409	-5 009	400	100
Fritidsgårdar	-2 147	-2 497	-350	150
Politik	-212	-262	-50	0
Summa totalt	-19 737	-18 972	765	765

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar för helåret ett överskott på 765 tkr.

Kultur har ett överskott, detta beror på frånvaro som inte har ersatts, ett glapp som inneburit en tids vakans och ett överskott på bidrag. Förändringen emot tidigare prognos beror på avslag om ansökan för bidrag.

Fritid lämnar en prognos på ett överskott vid årets slut. Det gäller personalkostnads-, investerings- och spontanidrottsbidragen. Elkostnader förväntas också bli något lägre än budgeterat. Förändringen emot tidigare prognos beror till störst del på avsatta medel till föreningar inte kunnat betalats ut enligt budgetplan.

Biblioteks prognos för 2024 visar överskott. Detta beror på lägre personalkostnader. De lägre kostnaderna beror på vakans i väntan på rekrytering och föräldraledigheter. Förändring emot tidigare prognos beror på omtag i rekrytering.

Fritidsgårdar visar ett underskott för 2024. Underskottet kommer av större kostnad för personal än budgeterat. Den ökade kostnaden beror på ett avgångsvederlag. Förändringen emot tidigare prognos beror på frånvaro, överskott på hyra som inte behöver tas in anspråk och bidraget för snabb slant ser inte ut att komma till användning.

Politik visar ett mindre underskott som kommer av högre kostnad för ersättningar än budget.

Åtgärder för budget i balans

Då prognosen för året visar på en budget i balans så finns inte behov av åtgärder.

Miljö och byggnadsnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Miljö och byggnadsnämnd	-281	-434	-153	7
Summa	-281	-434	-153	7

En omorganisation genomfördes 2023 inom miljö- och byggnadsnämnden där verksamheterna för bygg samt miljö och livsmedel flyttades till avdelningen samhällsbyggnad under kommunstyrelsens förvaltning. Den politiska organisationen har inte påverkats. Nämnden har fortsatt verksamhetsansvar för miljö- och bygg medan personal- och budgetansvar hör till kommunstyrelsen.

Den politiska verksamheten beräknas lämna ett underskott vid årets slut motsvarande 153 tkr, vilket är en liten förbättring jämfört med föregående prognos. Underskottet förklaras med att reglementet rörande nämndernas arvodesersättningar har ändrats. Förändringen består i att ersättningsnivåer för arvodering har ökat samt att sysselsättningsgraden för nämndens ordförande har utökats. Ingen förstärkning av nämndens budgetram har skett för kostnadsökningen och kostnaderna beräknas överskrida budget vid årets slut. Nämnden har mycket små möjligheter att minska kostnadsnivån att motsvara budget.

Kommunfullmäktige

Verksamhet	Budget 2024	Prognos	Avvikelse	Förändr prognos
Kommunfullmäktige	-648	-712	-65	-12
Revision	-828	-893	-65	-65
Valnämnd	-20	-174	-154	0
Överförmyndare	-770	-831	-61	-61
Krisledningsnämnd	-15	0	15	0
Summa	-2 280	-2 610	-330	-137

Kommunfullmäktige redovisar en prognos per den sista oktober som är sämre än budget och det är också en försämring mot föregående prognos.

Såväl *Kommunfullmäktiges* som *Överförmyndarens* avvikelse mot budget och föregående prognos förklaras av högre arvodeskostnader än budget. Den större prognosförändringen hos Överförmyndaren beror på mycket lågt utfall t o m augusti.

Revisionens negativa avvikelse beror på högre kostnader för revisionen.